

بهداشت و صیانت از محیط زیست

دانشکده فنی و حرفه ای آستانه اشرفیه

فایل شماره یک / بهار ۱۳۹۹

مرجع: کتاب جامع بهداشت عمومی / دانشگاه علوم پزشکی ایران

مدرس: پیام رحیمی

Payam.Rahimi@تلگرام

سخنی با دانشجویان عزیز

دانشجویان عزیز سلام

سال نو را تبریک عرض می کنم و سالی سرشار از تندرستی و پر از اتفاقات خوب برای شما آرزومندم.

در این شرایط بحرانی و شیوع ویروس کرونا خیلی مواظب خودتان و عزیزانتان باشید من هم سعی می کنم از منابع معتبر فایلهایی که برایتان سودمند خواهد بود بر اساس سرفصل این درس آماده کنم، صدا گذاری نمی کنم چون اسلاید ها واضح هستند. لطفا گام به گام با ارسال فایلها مطالعه بفرمایید.

موفق باشید پیام رحیمی ۱۳۹۹/۰۱/۰۸ گروه برق

مرجع: کتاب جامع بهداشت عمومی / دانشگاه علوم پزشکی ایران
کلیات بهداشت عمومی / دکتر حمیدالله بهادر / دانشگاه علوم پزشکی ایران

اهداف درس

انتظار می‌رود فراگیرنده، پس از گذراندن این درس، بتواند:

- مفهوم بهداشت عمومی را بیان کند
- وظایف و کاربردهای بهداشت عمومی را شرح دهد
- بهداشت عمومی از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت را تعریف نماید
- چشم انداز بهداشت عمومی از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت در هزاره سوم را شرح دهد
- دامنه فعالیت‌های بهداشت عمومی را بیان کند

تعریف استاندارد سلامت از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت (WHO)

مفهوم بهداشت عمومی

بهداشت عمومی عبارتست از مجموعه دانش و هنر پیشگیری از بیماری و تامین، حفظ و ارتقای تندرستی و توانمندی بشر با استفاده از تلاش دسته جمعی که منجر به توسعه جامعه شود. این مفهوم در حوزه زندگی انسان گسترش یافته و به طریقی ضامن سلامت فرد و جامعه به شمار می‌رود. از اینرو از دیدگاه جهانی مطابق تعریف استاندارد که سازمان جهانی بهداشت (World Health Organization - WHO) از سلامت ارائه کرده است، میدان رسالت‌ها، سیاست‌ها و وظایف و فعالیت‌های بهداشت عمومی، جهان شمول گردیده و از فرد به سمت جامعه جهانی پیشروی می‌کند. از دیدگاه فوق، سلامت عبارتست از تامین رفاه کامل جسمی، روانی و اجتماعی که معنای آن تنها به نبودن بیماری و نقص عضو، محدود نشده بلکه شامل سه محور جسم، روان و جامعه می‌شود و لذا هرگونه نقص و آسیبی که به هریک از محورهای سه گانه وارد شود، تعادل فرد را بر هم زده و منجر به نبود سلامت می‌شود.

بهداشت عمومی از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت در هزاره سوم میلادی

اینک که هزاره سوم میلادی را آغاز کرده‌ایم با توجه به چالش‌های مهم و تهدید کننده سلامتی که در پیش رو داریم، سازمان جهانی بهداشت بر مبنای ویژگی‌های جمعیت شناسی، فرهنگی، اقتصادی و اقلیمی جوامع انسانی در رابطه با ارتقای سطح بهداشت عمومی پیشنهادهایی را ارائه نموده است که ساکنین هر یک از قاره‌ها بر اساس رهنمودهای مزبور، برنامه‌های جاری و آتی خود را برای نیل به سطح بهداشت عمومی مطلوب، طراحی نموده‌اند. مهمترین چالش‌ها و خطرات موجود که در سیاست‌گذاری بهداشت عمومی باید مد نظر قرار گیرد عبارتند از:

- ۱ - افزایش میزان حوادث غیر مترقبه طبیعی (سیل، زلزله، رانش زمین، آتشفشان ...)
- ۲ - پیر شدن جمعیت (افزایش متوسط سن افراد، بخصوص در جوامع پیشرفته ...)
- ۳ - بروز جنگ‌های منطقه‌ای و تبعات فاجعه بار انسانی آن (بی‌خانمانی، مهاجرت ...)
- ۴ - تولید و ترویج افسارگسیخته و غیر قابل کنترل مواد مخدر و داروهای اعتیادآور
- ۵ - عدم مهار کامل و امیدوار کننده سندروم نقص ایمنی اکتسابی (HIV/AIDS)
- ۶ - آلودگی‌های رو به افزایش زیست محیطی

دامنه فعالیت‌های بهداشت عمومی

به طور کلی دامنه فعالیت‌های بهداشت عمومی، شامل موارد زیر است :

- ۱ - بررسی آماری، نیازسنجی، مطالعه، پژوهش و ارزشیابی امور بهداشتی
- ۲ - آموزش بهداشت عمومی
- ۳ - بهداشت محیط
- ۴ - بهداشت مادر و کودک
- ۵ - بهداشت سالمندان
- ۶ - پیشگیری از بیماری‌های واگیر
- ۷ - ارائه خدمات آزمایشگاهی (غربالگری بهداشتی)
- ۸ - امور جمعیت و تنظیم خانواده
- ۹ - کنترل بیماری‌های غیرواگیر
- ۱۰ - نظارت بر مواد خوراکی، بهداشتی و آرایشی
- ۱۱ - پایش و غربالگری مشکلات بهداشتی جاری و جدید
- ۱۲ - تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های ضروری برای ارتقا و بهبود سطح و سبک زندگی فردی و اجتماعی

در پایان این گفتار، تاکید بر یک نکته کلیدی، ضروری است :

حاصل ارتقای سطح بهداشت عمومی، تامین،

حفظ و ارتقای سلامت و توسعه جامعه است